

Motion till riksdagen 2011/12:Ju338

av **Lena Olsson m.fl. (V)**

Barnsexturism

1 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det hos Rikskriminalpolisen ska finnas en permanent barnsexturismgrupp.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör ta fram en strategi för hur polisen ska kunna få till stånd samarbetsavtal med andra länder när det gäller svenskar som begått sexuella övergrepp mot barn.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inrätta direktlinjer vid svenska ambassader för anmälan om sexualbrott mot barn.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska verka för att det inom Europarådet vidtas ytterligare åtgärder för ett starkare europeiskt samarbete mot barnsexturism.¹

¹ Yrkande 4 hänvisat till UU.

Fel! Okänt namn på

2 Att köpa sex av barn är ett sexuellt övergrepp

Barnsexturism är när personer reser till ett annat land och begår sexuella övergrepp mot barn. Resenärerna kallas ofta "barnsexturister" men inkluderar affärsresenärer, utlandsstationerade trupper, biståndsarbetare m.fl. Bland barnsexturisterna finns även svenskar. Enligt FN:s barnkonvention har Sverige ett ansvar att stoppa svenska förövare, även om brottet begås utomlands. Det är dags att ta det ansvaret!

Enligt den franske turismministern (2005) uppskattas att tre miljoner barn utnyttjas varje år inom barnsexturism i världen. De allra flesta av dessa brott förblir okända för myndigheterna.

Brotten utförs till största delen av män, men även till viss del av kvinnor. Förövarna kan förenklat delas in i två kategorier: tillfällesförövare och preferensförövare. Med tillfällesförövare menas en person som har sex med ett barn när tillfälle ges. Det kan vara turisten, affärsmannen, biståndsarbetaren m.fl. Gemensamt är att de upplever sig befriade från det egna samhällets moraliska krav och hinder. Dessa personer skulle kanske inte begå övergrepp hemma. Men utomlands upplevs det mesta som tillåtelse. Med preferensförövare menas en person som har en sexuell preferens för barn. Till skillnad från tillfällesförövaren är övergreppen ofta välplanerade. De drar sig till länder där tillgången till socialt och ekonomiskt utsatta barn är stor, och där risken för påföljder är liten. Preferensförövare anses vara färre i antal än tillfällesförövare, men de kan ha långt fler offer.

I april 2007 genomfördes en undersökning om omfattningen av svenskars inblandning i barnsexturism. Undersökningen, som genomförts av Synovate Temo på uppdrag av Ecpat Sverige (För barns rättigheter och mot kommersiell sexuell exploatering av barn), ställde frågan till svenska resenärer om hur många som sett tecken på att svenskar är inblandade i barnsexturism. Resultatet visade att var tionde svensk hade kommit i kontakt med barnsexturism. Endast ett fåtal hade berättat om sina misstankar för polis eller ambassad, antagligen för att man tror att en anmälan inte leder till några åtgärder.

Vid den senaste granskningen av FN:s barnrättskommitté (2009), kritiserades Sverige för bristande åtgärder mot barnsexturism. År 2008 visade en rapport från Ecpat att Sverige blivit en fristad för resande sexförbrytare då brotten varken syntes eller åtgärdades. Sedan dess har flera åtgärder vidtagits, bl a finns det nu en särskild barnsexturismgrupp inom Rikskriminalpolisen. Men fortfarande är det få anmälningar som kommer in och mycket få fall leder till att misstänkta gärningsmän fälls i domstol.

Vänsterpartiet föreslår därför en rad åtgärder i denna motion för att uppmärksamma dessa brott mot barn utomlands, för att leva upp till internationella åtaganden och för att fler ska kunna fällas i Sverige om åtal inte sker på den plats där exploateringen ägt rum. Sverige ska inte vara en frizon för barnsexturister.

3 Stärk polisens arbete mot barnsexturism

En särskild grupp inom Rikskriminalpolisen jobbar med att ta emot anmälningar om sexbrott mot barn i utlandet. Detta är en av de positiva förändringar som skett inom polisen när det gäller arbetet mot barnsexturism sedan 2009. Dessvärre drivs gruppen i projektform och pengarna är slut vid årsskiftet. Efter det ska projektet enligt uppgift utvärderas och det är oklart om det kommer att fortsätta. Det är olyckligt om gruppen måste avsluta sitt arbete innan ett ordentligt samarbete med andra länder kommit igång och resultat i form av fler fällande domar har kunnat visas. Den särskilda gruppen bör inte drivas i projektform utan bli permanent.

Regeringen bör säkerställa att arbetet inom den särskilda gruppen ändå kan fortsätta. Det bör fortsättningsvis finnas en permanent barnsexturismgrupp inom Rikskriminalpolisen. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

4 Förbättra samarbetet mot barnsexturism med andra länder

Det är få misstänkta barnsexturister som blivit dömda. Det beror på att anmälningarna är få och de uppgifter som kommer in ofta är diffusa och svåra att använda i en polisutredning. Rikskriminalpolisen har länge efterlyst bättre samarbetsavtal med länder dit svenskar reser som barnsexturister. Ett första samarbete med Thailand är på gång men det är ännu oklart när det kan börja.

För att svenska turister som utnyttjar barn i andra länder ska kunna dömas i Sverige är det nödvändigt med ett fungerande polissamarbete länder emellan. Därför bör regeringen ta fram en strategi för hur polisen ska kunna få till stånd samarbetsavtal med andra länder när det gäller svenskar som begått sexuella övergrepp mot barn. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

5 Inför möjlighet att anmäla barnsexturister på svenska ambassader

Enligt Världskongressen mot kommersiell sexuell exploatering av barn definieras barnsexturism som kommersiella sexuella övergrepp på barn i samband med resande eller vistelse utomlands. För att kunna bekämpa och lagföra brotten är Sverige till stor del beroende av information från andra länder om förekomsten av barnsexturism. Polisen behöver tips från den allmänhet som reser i olika delar av världen. Utan sådana tips sker inget arbete hos svensk polis och rättsväsende.

Fel! Okänt namn på

I Thailand har den svenska polisen genom sin sambandsman i Bangkok inrättat en för regionen gällande direktlinje för att anmäla brott tillsammans med den svenska ambassaden i Bangkok. Detta är ett framsteg och bör införas på alla svenska ambassader för att underlätta för de människor som ser dessa brott och vill anmäla. Direktlinjer bör inrättas på samtliga svenska ambassader i världen. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

6 Samarbete mot barnsexturism på europeisk nivå

Frankrike tog 2005 initiativ till ett gemensamt samarbete mot barnsexturism mellan medlemsländerna i EU. Detta initiativ ledde dessvärre ingenvart.

Vi tycker att det är viktigt att agera mot barnsexturism på internationell nivå. Regeringen bör därför verka för att det inom Europarådet vidtas ytterligare åtgärder för ett starkare europeiskt samarbete mot barnsexturism. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 1 oktober 2011

Lena Olsson (V)

Bengt Berg (V)

Amineh Kakabaveh (V)

Mia Sydow Mölleby (V)

Marianne Berg (V)

Eva Olofsson (V)